

Nieuw bijzonder boek

Miljoenen Nederlanders stammen af van boeren, vaak ook kleine boeren op arme gronden. Toch lezen we in de geschiedenisboeken meestal weinig over deze voorouders. De VOC, de Gouden Eeuw, de industrialisatie in de negentiende eeuw of Anne Frank in de tijd van de WO2 krijgen meer aandacht. Een vorm van randstedelijke geschiedschrijving lijkt vaak te overheersen.

Het nieuwe boek van Leo Salemink & Theo Salemink, *Ondankbare grond. Een boerenepos* (2014) wil daar verandering in brengen.

Dit boek wil de groep van 'kleine boeren op ondankbare grond' in de schijnwerpers zetten. Dit gebeurt aan de hand van één familie, de familie Salemink in de Achterhoek, de familie van de twee auteurs. In deze familiegeschiedenis over bijna vier eeuwen weerspiegelt zich het leven van boeren op de arme zandgronden. Het oorlogsgeweld van de 80-jarige oorlog, de veepest in de 18e eeuw, de bezetting door Fransen in de tijd van Napoleon, landbouwcrises, de jaren dertig, WO2 ... niets gaat voorbij aan de familie Salemink. En evenals hun lotgenoten vechten ze zich door de tijd heen onder het motto van: de koeien moeten wel gemolken worden. Maar er zijn ook goede tijden als de graanprijzen of varkensprijzen goed zijn of als de kindersterfte in het gezin beperkt is. De oorlogen van de twintigste eeuw zijn ingrijpend, maar treffen de kleine boer minder dan de stedelingen. En altijd is er de 'moederkerk' als steunpilaar en troost, maar die zal in de jaren zestig van de twintigste eeuw haar glans en invloed meer en meer gaan verliezen, ook binnen de familie Salemink.

In het boek komen ook bijzondere verhalen aan bod die direct of indirect de familie Salemink raken. Zo is het er het verhaal van de 'dolle graaf van Bergh' (pachtheer van de boerderij van Hendrik Salemink rond 1750) die voor de lol zijn klusjesman van het dak schiet en zijn vrouw al de eerste nacht het bed uitjaagt. Het optreden van vorst Karl Anton von Hohenzollern-Sigmaringen in Zuid-Duitsland, die uiteindelijk het faillissement van Gradus Salemink op boerderij Lubbers veroorzaakt. En dan het dramatische verhaal van de negenjarige Paulina die – door alles en iedereen in de steek gelaten – drie jaar bij de familie Salemink woont. Of het verhaal waarin Gradus Salemink zijn beschermheer zo hard mogelijk met brandnetels op de rug moet slaan om de reuma te bestrijden. En zo zijn er nog veel meer dramatische en ontroerende verhalen die ook deel uitmaken van deze familiegeschiedenis.

Het leven van deze voorouders is veelal vergeten en moeilijk in de archieven terug te vinden, maar verdient – aldus de auteurs – ook een epos, dit boerenepos van 'kleine boeren op ondankbare grond'.

Dit boek is het resultaat van een bijzonder project. Een zoektocht van drie jaar in archieven, maar ook ontmoetingen met oude mensen, interviews, zoeken naar foto's en herinneringen.

Nadere gegevens:

Leo Salemink & Theo Salemink, *Ondankbare grond. Een boerenepos*, Uitgeverij Fagus Aalten 2014, 312 blz., prijs 19,95 euro.

Besteladres:

Uitgeverij Fagus
Kruisdijk 14b
7122 JX Aalten
tel: 0543-466342
www.fagus-uitgeverij.nl
e-mail: info@fagus-uitgeverij.nl

